

»Mladi za napredek Maribora 2018«

35. srečanje

**PRIMERJAVA OSNOVNEGA ZNANJA OSMOŠOLCEV IN
GIMNAZIJCEV O FORENZIKI
TER FORENZIKA V RAZLIČNIH POKLICIH**

Raziskovalno področje: Sociologija

Raziskovalna naloga

Avtor: ANJA KAPUN HORVAT,
ARJA ZUPANČIČ DANKO

Mentor: ROMANA TANCER

Šola: OŠ BRATOV POLANČIČEV MARIBOR

Maribor, februar 2018

KAZALO:

POVZETEK	4
ZAHVALA.....	5
1 UVOD	6
1.1 Namen	6
1.2 Teoretske osnove.....	6
1.2.1 Forenzika	6
1.2.2 Poklic forenzik	7
1.2.3 Uporaba forenzike	8
1.2.4 Forenzika v Sloveniji.....	12
1.3 Hipoteze	15
2 METODOLOGIJA	16
2.1 Preizkušanci	16
2.2 Postopek	16
2.3 Pripomočki	16
3 IZIDI.....	17
3.1 Izidi vprašalnika znanja.....	17
3.2 Izidi intervjujev	20
4 INTERPRETACIJA	24
5 ZAKLJUČEK.....	26
6 DRUŽBENA ODGOVORNOST.....	27
7 VIRI IN LITERATURA	28
PRILOGE	29

KAZALO PREGLEDNIC:

Preglednica 1: Izidi povprečij pravilnih odgovorov vprašalnika znanja.....	17
Preglednica 2: Izidi povprečij pravilnih odgovorov vprašalnika znanja glede na spol.....	17
Preglednica 3: Izidi povprečij pravilnih odgovorov vprašalnika znanja glede na vrsto šole (starost).....	18
Preglednica 4: Izidi povprečji pravilnih odgovorov vprašalnika znanja glede na pogostost gledanja nanizank s temo o forenziki.....	19
Preglednica 5: Pogostost gledanja nanizank o forenziki glede na vrsto šole.....	20

KAZALO GRAFIKONOV:

Grafikon 1: Izidi povprečij pravilnih odgovorov vprašalnika znanja glede na spol.....	18
Grafikon 2: Izidi povprečij pravilnih odgovorov vprašalnika znanja glede na vrsto šole (starost).....	18
Grafikon 3: Izidi povprečji pravilnih odgovorov vprašalnika znanja glede na pogostost gledanja nanizank s temo o forenziki.....	19
Grafikon 4: Pogostost gledanja nanizank o forenziki glede na vrsto šole.....	20
Grafikon 5: Izidi različnih poklicev na vprašanje koliko odstotkov njihovega dela je povezano s forenziko ali vsebuje vedo o njej.....	21
Grafikon 6: Odgovori na vprašanje v koliki meri od 1 - 10 je vaš poklic vsebuje dela s trupli in kako je na splošno povezan s forenziko.....	22

KAZALO SLIK:

Slika 1: Organigram policije in Nacionalnega forenzičnega laboratorija (NFL) (Nacionalni forenzični laboratorij, uradna spletna stran).....	14
---	----

POVZETEK

Za cilj raziskovalne naloge smo si izbrali primerjavo osnovnega znanja o forenziki med dijaki Prve gimnazije v Mariboru in učenci osmega razreda mestne osnovne šole ter osnovne šole iz primestnega okolja. Uporabili smo kvantitativne in kvalitativne metode zbiranja podatkov. Dijake in osnovnošolce smo primerjali na podlagi spola, šole, starosti ter pogostosti gledanja nanizank s temo o forenziki. Opravili smo tudi primerjavo in raziskavo različnih poklicev na področjih, povezanih s forenziko. V raziskavi smo pridobivali podatke s pomočjo intervjuja in vprašalnika znanja. Ugotovili smo, da spol delno vpliva na znanje o forenziki, da starost močno vpliva na isto. Predvidevali smo tudi, da pogostost gledanja nanizank o forenziki vpliva na znanje mladostnikov o tem področju, vendar so izidi pokazali drugače. Vpliv na znanje primestnih in mestnih osmošolcev smo le delno potrdili.

ZAHVALA

Mentorici, učiteljici biologije in kemije, se zahvaljujemo za pomoč in nasvete, šolskemu psihologu za nasvete in pomoč pri oblikovanju vprašalniku znanja, strokovnjakom na področjih, povezanih s forenziko, ki so nam omogočili intervju, učencem osnovnih šol in gimnazije, ki so izpolnili vprašalnik znanja ter staršem, ki so nam stali ob strani in podpirali naše delo.

1 UVOD

1.1 Namen

Vemo, da veliko mladostnikov spremlja različne nanizanke s temo o forenziki in, da se jih za to področje tudi kar precej zanima. Naš namen je, da s pomočjo vprašalnika znanja ugotovimo, koliko pravzaprav osmošolci in dijaki splošnega programa z regije Štajerske vedo o tej temi in, da sami ugotovijo koliko znanja imajo. Zanima nas tudi, ali je znanje odvisno od spola, starosti in lokacije šole. Naš cilj je, da bi jim z intervjuji (strokovnjakov s področji povezanih z delom forenzikov) predstavili poklicne možnosti na tem konkretnem področju in možnosti nadaljnjega šolanja. Za cilj naloge smo si zadali, da v mladih vzbudimo željo po znanju o forenziki.

1.2 Teoretske osnove

1.2.1 Forenzika

Forenzika je skupno ime za znanje iz različnih strok, ki prispevajo k razkrivanju kaznivih dejanj. Beseda izhaja iz latinskega pridevnika *forensis*, ki je v Starem Rimu označeval vse, kar se je nanašalo na obravnavo v forumu. Je veda, ki se ukvarja s preiskavo človekovih sledi, zlasti kemijskih, bioloških, ki so v kakršnikoli zvezi s kaznivimi dejanji, prometnimi nesrečami, in pripravo izvedenskega mnenja. (Forenzika - Wikipedija)

Digitalna forenzika je znanost, ki se ukvarja s pridobivanjem, shranjevanjem, obnavljanjem in varovanjem podatkov, ki so elektronsko obdelani in shranjeni na elektronskem omrežju. Je proces identifikacije, ohranitve, analiziranja in predstavitve digitalnih dokazov v postopkih

pravnih procesov. Digitalna forenzika je analiza računalniškega trdega diska potem, ko se je neko kaznivo dejanje že zgodilo. (Digitalna forenzika - Wikipedija)

Groba praktična delitev forenzičnih dejanj obsega:

- kriminalistične raziskave (raziskave nanašajoče se na kriminaliste ali kriminalistiko) v ožjem smislu, ki se ukvarjajo s preučevanjem materialnih sledi kaznivih dejanj,
- sodno-medicinske raziskave (raziskave nanašajoče se na sodno medicino), ki se ukvarjajo s preučevanjem sledi kaznivih dejanj na ljudeh, preživelih ali umrlih.

Tej delitvi ustreza praktična organizacija raziskave kaznivih dejanj, ki poteka kot kriminalistična preiskava na terenu, zaslišanja udeležencev in prič ter raziskave materialnih sledi v kriminalističnih (forenzičnih) in sodno-medicinskih laboratorijih.

Najbolj pogoste oblike sodnomedicinske dejavnosti so:

- sodnomedicinska pomoč pri ogledih krajev kaznivih dejanj,
- obdukcija,
- toksikologija,
- hematologija,
- pregled živih oseb

(za odkrivanje sledi kaznivih dejanj, telesni pregled ...). (Forenzika - Wikipedija)

1.2.2 Poklic forenzik

Storitev kriminalistično-tehničnega izvedenca ali forenzika je preiskava sledi in priprava izvedenskega mnenja o njih. Na kraju kaznivega dejanja ali nesreče mora sledi preiskati, potem pa jih v laboratorijih strokovno preučiti in podati izvedensko mnenje o kaznivem dejanju ali nesreči. Obstaja pa tudi veliko poklicev v katerih se uporablja znanje o forenziki.

Forenziki (v Sloveniji) delajo 8 – 16 h in med vikendi ter prazniki. Če se mora preiskava hitro zaključiti, se lahko njihov delavni čas podaljša. Njihova opravila in naloge so delo na terenu in

v laboratoriju, foto in video dokumentacija, identifikacija DNK, daktiloskopija ter biološke preiskave. (Podatki, pridobljeni z intervjuji)

1.2.3 Uporaba forenzike

Tukaj je naštetih nekaj najpogostejših in osnovnih besed v forenziki:

DNK - Deoksiribonukleinska kislina (DNK oziroma DNA) je molekula, ki je nosilka genetske informacije v vseh živih organizmih. Skupaj z molekulo ribonukleinske kisline (RNK) spada med nukleinske (jdrne) kisline. Glavna vloga molekule DNK je shranjevanje bistvenih bioloških informacij. V forenziki je DNK uporabna zaradi razlik v nukleotidnem zaporedju med posamezniki. Na osnovi večjega števila izbranih točk na genomu določimo DNK profil, za katerega je izjemno malo verjetno, da se pojavi pri dveh različnih osebah. S primerjavo DNK profilov lahko določamo tudi starševstvo, saj vsak posameznik dobi polovico genetskega materiala od vsakega starša. (Platt, 2005)

TELESNE TEKOČINE - Telesne tekočine so vse znotrajcelične in zunajcelične tekočine, ki se nahajajo v človeškem organizmu. Grobo jih lahko razdelimo v dve skupini: tiste, ki krožijo po

organizmu in tiste, ki se nahajajo znotraj posameznih razdelkov. Najpomembnejša telesna tekočina je kri.

Telesne tekočine v telesu:

- Kri ali plazma (v arterijah, venah in krvnih lasnicah. Je mešanica krvne plazme in krvnih celic),
- Mezga ali limfa (nastane z mezenjem krvne plazme skozi kapilarni endotelij v intersticij ter se zbira v posebnem tako imenovanem mezgovnem sistemu),
- Žolč (nastane v jetrih, se skladišči v žolčniku ter se po žolčevodu izloča v dvanajstnik. V črevesni sluznici se deloma reabsorbira in po dverni veni s krvjo zopet doseže jetra),
- Intracelularna tekočina,
- Intersticijska tekočina,
- Možgansko-hrbtenjačna tekočina,
- Prebavni sokovi: slina, želodčni sok, sok trebušne slinavke ter žolč,
- Sekreti in ekskreti (tekoči izločki): seč, znoj, materino mleko, nožnični izloček, solze, nosni izloček, semenska tekočina, očesna

vodka, plevralna tekočina, ascitesna tekočina, sklepna maža (sinovija), ušesno maslo, plodovnica, perikardialna tekočina,

- Telesne tekočine, ki nastopajo v bolezenskem stanju, na primer gnoj. (Telesne tekočine - Wikipedija)

PATOLOGIJA - je študija ali diagnoza bolezni s pregledom organa, tkiva, telesne tekočine, ali celega telesa (obdukcija). Patologija obsega tudi z njim povezane znanstvene študije bolezenskih procesov, ki se imenuje splošna patologija.

Medicinska patologija je razdeljena na dve glavni veji, anatomska patologija in klinična patologija. (Patologija - Wikipedija)

OBDUKCIJA - Obstaja več vrst obdukcij:

Naloga medicinsko-pravne obdukcije je najti vzrok in način smrti ter identificirati zapuščenega. Na splošno se izvajajo v skladu z veljavno zakonodajo v primerih nasilnih, sumljivih ali nenadnih smrti, smrti brez zdravstvene pomoči ali med kirurškimi posegi.

Klinične ali patološke obdukcije se izvajajo za diagnosticiranje določene bolezni ali za raziskovalne namene. Njihov namen je določiti, pojasniti ali potrditi medicinske diagnoze, ki so bile pred smrtjo bolnika še vedno neznane ali nejasne.

Anatomske ali akademske obdukcije izvajajo študentje anatomije samo za namene študija.

Forenzična obdukcija je za ugotavljanje vzroka in načina smrti se uporablja forenzična obdukcija. Sodna znanost vključuje uporabo znanosti za odgovarjanje na vprašanja v interesu pravnega sistema. (Platt, 2005)

PRSTNI ODTISI - Prstni odtis je odtis, ki ga naredi koža blazinice človeškega prsta. Nikoli še niso našli dveh ljudi, niti enojajčnih dvojčkov, ki bi imela identični prstni odtis, zato se prstni odtisi uporabljajo za dokazovanje istovetnosti osebe.

Za zajem prstnih odtisov, so na trgu številne tehnologije. Najbolj znane so; optična, kapacitivna, radijska, tehnologija tlaka, mikro-elektro-mehanična in toplotna. (Prstni odtis - Wikipedija)

UHLLENHUTH TEST - to je test s katerim lahko na podlagi vzorca krvi, ugotovimo kateri vrsti organizma je pripadala. Leta 1901 ga je izumil Paul Uhlenhuth, potem, ko je odkril, da kri vsake vrste vsebuje eno ali več zanjo značilnih beljakovin. Test predstavlja veliko odkritje in je imel

močan vpliv na razvoj forenzike v 20. st. V 60tih letih prejšnjega stoletja ga je za forenzično rabo izpopolnil švicarski kemik Maurice Müller. (Uhlenhuth test - Wikipedia)

ANTROPOMETRIJA - je bioantropološka metoda preučevanja kvantitativnih (tj. izmerljivih in možnih izraziti s številkami) lastnosti človeka. (Anthropometry - Wikipedia)

REKONSTRUKCIJA TELESA - Pomemben sestavni del obdukcije je rekonstitucija telesa, tako da ga po potrebi lahko pregledajo sorodniki umrlih. Po pregledu ima telo odprto in prazno torakalno votlino s prsnimi loputami, odprtimi na obeh straneh, vrh lobanje manjka, lobanjine lopute pa se potegnejo čez obraz in vrat. Ponavadi obraz, roke, roke ali noge preučujejo natančneje.

UMORNA KNJIGA - V govoru o kazenskem pregonu se pojem umorne knjige nanaša na spis zadeve o preiskavi umora. Običajno vključujejo fotografije o umoru in skice na mestu zlorabe, obdukcijske in forenzične napise, prepisi beležk preiskovalcev in intervjuje s pričami. Knjiga

umorov vključuje celotno papirnato pot preiskave umora, od trenutka, ko se umor najprej poroča z aretacijo osumljenca. (Platt, 2005)

TOKSIOKOLOGIJA - Toksikologija je veda o strupih. Toksičnost je lastnost neke snovi, da v že majhnih količinah povzroči škodljive učinke na živem organizmu. (Toksikologija - Wikipedija)

HEMATOLOGIJA - Hematologija, je veja medicine, ki se ukvarja s preučevanjem vzroka, diagnoze, zdravljenja in preprečevanja bolezni, povezanih s krvjo.

TEHNOLOGIJA ČITALNIKOV PRSTNIH ODTISOV - se deli na: optično, kapacitativno, radijsko, tlačno, mikro-elektro-mehanično, termično in statična ali odčitavana slika,

DFO - kratica za 1, 8-diaza-9-fluorenon-kemikalijo, ki povzroča, da nevidni prstni odtisi na papirju zažarijo.

VMD - postopek, ki razkrije prstne odtise na sijajnih površinah (Platt, 2005)

1.2.4 Forenzika v Sloveniji

Za ta poklic se zahteva visoka strokovna ali univerzitetna izobrazba, najbolje naravoslovne (kemija, fizika, biologija) ali tehniške smeri (strojništvo, elektroinženirstvo) oziroma izobrazba s področja fotografije ali policijskih ved.

Osnovna naloga forenzičnega oddelka je opravljanje ogledov krajev težjih kaznivih dejanj (večji vlomi, posilstva, umori, požigi, strelski obračuni ...) in zavarovanje in tolmačenje sledi s krajev kaznivih dejanj (izzivanje in zavarovanje sledi podplatov obuval, zavarovanje bioloških sledi, zavarovanje mehanskih sledi, zavarovanje sledi s krajev požarov, eksplozij, ...). Del sledi (sleds podplatov obuval, del mehanskih sledi, pregled prenarejenih identifikacijskih dokumentov, izločitveni pregled oblačil...) lahko ovrednotijo in opravijo pregled in primerjavo na forenzičnem oddelku, del sledi pa pošiljajo v preiskavo v Nacionalni forenzični laboratorij (NFL) v Ljubljani (biološke sledi, preiskave DNK, daktiloskopske sledi, uvrščanje v sistem

AFIS). Organizacijsko spadajo v Sektor kriminalistične policije na PU Maribor, strokovno pa jim je nadrejen NFL.

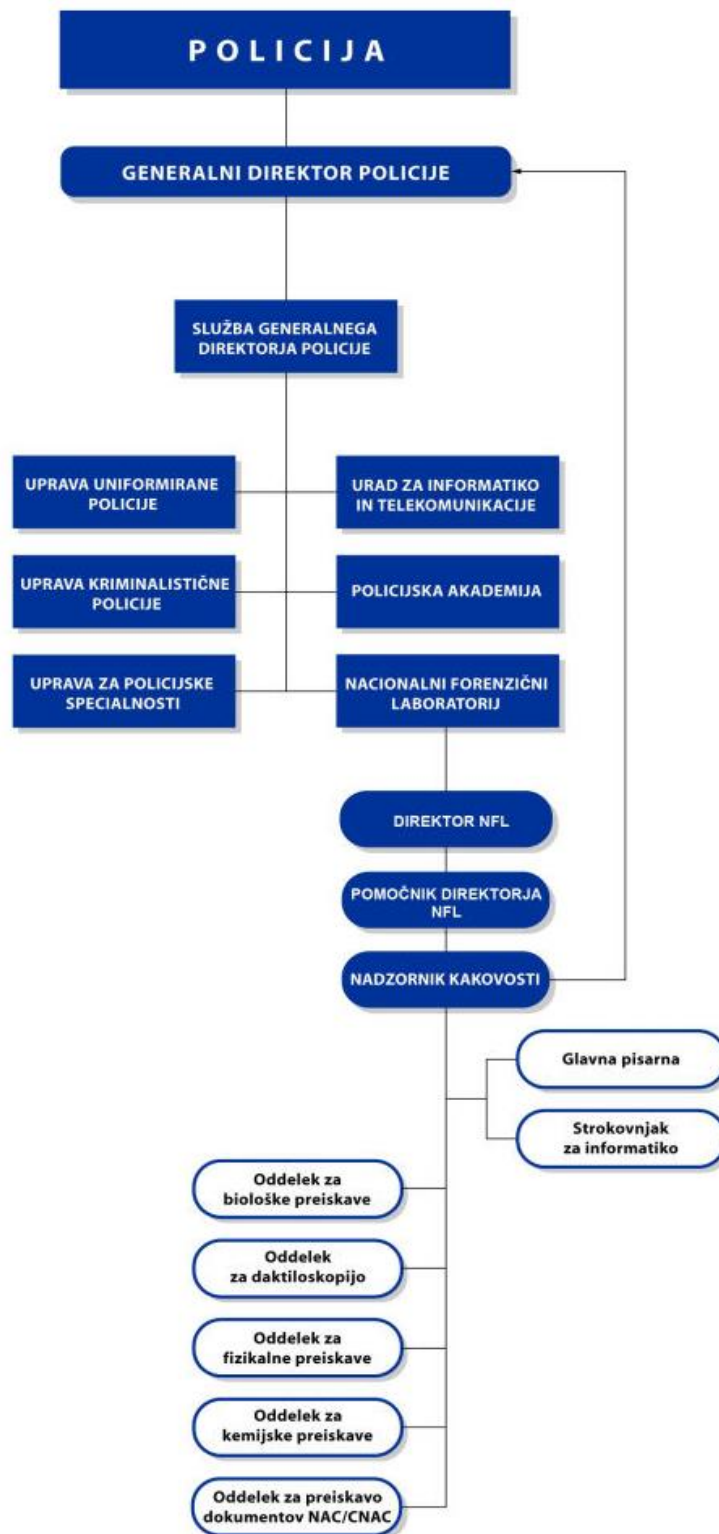
Fakulteti, na katerih se lahko izučiš za ta poklic ali njemu zelo podoben poklic so Fakulteta za varnostne vede in Fakulteta za medicino. (Podatki, pridobljeni z intervjuji)

V Sloveniji se lahko zaposliš na policiji (če imaš izobrazbo fizika, biologa ali kemika) in v NFL (Nacionalni forenzični laboratorij v Ljubljani).

NFL - Nacionalni forenzični laboratorij (NFL) v Ljubljani, je samostojna organizacijska enota Generalne policijske uprave. Ustanovljen je bil z namenom, da opravlja preiskave materialnih sledi, nastalih pri kaznivih dejanjih ali prekrških, in podaja interpretacije rezultatov preiskav za policijo in pravosodne organe. Izjemoma NFL izvaja tudi preiskave materialnih sledi, ki izvirajo iz civilno-pravnih zadev. Pri preiskavah uporablja več kot sto različnih metod s področja bioloških, kemijskih, fizikalnih in daktiloskopskih preiskav ter preiskav dokumentov, rokopisov, denarja, fotografij in videoposnetkov.

V laboratoriju je 5 oddelkov. Oddelek za fizikalne preiskave, oddelek za kemijske preiskave, oddelek za biološke preiskave, oddelek za daktiloskopijo, oddelek za preiskave dokumentov

NAC/CNAC. Organiziranost sestave NFL v okviru policije in oddelki tega so vidni v organigramu, prikazanem na sliki 1.

Slika 1: Organigram policije in Nacionalnega forenzičnega laboratorija (NFL) (Nacionalni forenzični laboratorij, uradna spletna stran)

1.3 Hipoteze

H (1): Deklice imajo več znanja o forenziki kot dečki.

H (2): Dijaki imajo več znanja o forenziki kot osmošolci.

H (3): Učenci, ki pogosteje gledajo nanizanke o forenziki, imajo o forenziki več znanja.

H (4): Učenci mestnih osnovnih šol se v znanju o forenziki ne razlikujejo od učencev primestnih osnovnih šol.

2 METODOLOGIJA

2.1 Preizkušanci

Vprašalnik znanja je bil izveden v januarju 2018 med učenci osmega razreda mestne osnovne šole in primestne osnovne šole ter med dijaki 3. letnika splošne gimnazije na Prvi gimnaziji Maribor.

Sodelovalo je 100 mladostnikov, od tega 28 osmošolcev iz mestne osnovne šole (13 dečkov in 15 deklet), 24 osmošolcev iz primestne šole (13 dečkov, 11 deklet) in 48 dijakov (14 dečkov, 34 deklet).

2.2 Postopek

Uporabili smo kvantitativno in kvalitativno metodo zbiranja in obdelave podatkov. Kvalitativno smo zbrali podatke s pomočjo intervjuja. Kvantitativne pa s pomočjo vprašalnika znanja. Pri učencih osnovnih šol smo vprašalnik razdelili osebno, v gimnaziji pa jih je razdelila učiteljica, ki poučuje na tisti šoli.

2.3 Pripomočki

V raziskovalni nalogi smo uporabili metodo anketiranja, metodo primerjave in metodo intervjuja. Kvantitativne podatke smo obdelali s programom Microsoft Excel, s katerim smo izračunal odstotke in aritmetične sredine ter naredil nekaj primerjav, ki so predstavljene v izidih. Kvalitativne podatke, pridobljene z intervjuji smo smiselno združili in vsebinsko obdelali.

3 IZIDI

3.1 Izidi vprašalnika znanja

Vprašalnik znanja je vseboval osnovne podatke o anketirancu (spol in šola), vprašanje kako pogosto spremlja nanizanke s temo o forenziki ter 10 vprašanj, povezanih s poznavanjem forenzike (priloga 1). Vprašanja so bila različnih težavnostnih stopenj. Za vsak pravilen odgovor na vprašanje je anketiranec dobil eno točko. Največje število možnih točk je bilo 10.

Preglednica 1: Izidi povprečij pravih odgovorov vprašalnika znanja.

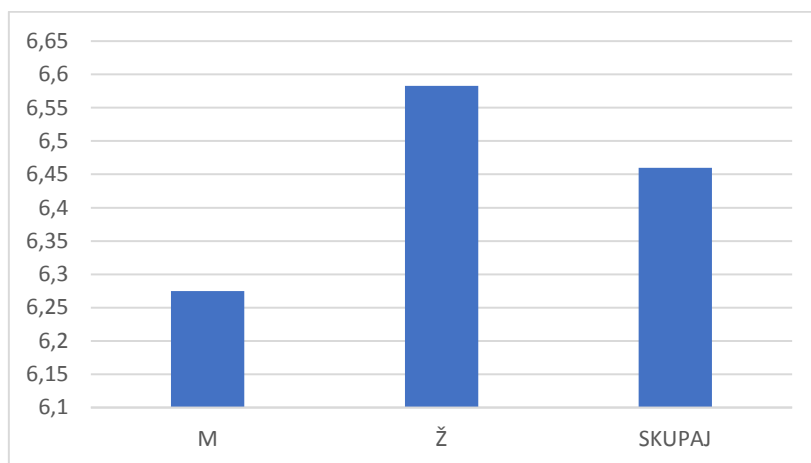
ŠOLA	ŠTEVILO	SPOL	POVPREČJE		
OŠ - PRIMESTNA	13	M	5,538	5,458	5,576
OŠ – PRIMESTNA	11	Ž	5,363		
OŠ – MESTNA	13	M	5,846	5,678	
OŠ – MESTNA	15	Ž	5,533		
SŠ	14	M	7,357		7,416
SŠ	34	Ž	7,441		
Σ	100				6,460

Kot lahko vidimo na preglednici 1, je povprečje pravih odgovorov vseh anketirancev 6,460 točke. Na preglednici so podani tudi izidi povprečji po posameznih šolah in spolu.

Preglednica 2: Izidi povprečij pravih odgovorov vprašalnika znanja glede na spol.

SPOL	ŠTEVILO	POVPREČJE
M	40	6,275
Ž	60	6,583
Σ	100	6,460

Grafikon 1: Izidi povprečij pravih odgovorov vprašalnika znanja glede na spol.

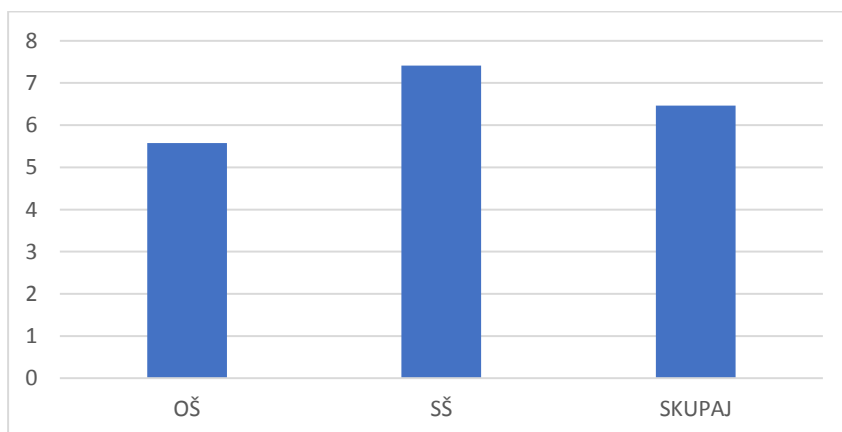

Kot lahko vidimo na preglednici 2 in grafikonu 1, je povprečje pravih odgovorov vseh dečkov 6,275 točk, kar je za 0,185 točke nižje od povprečja, znanje deklic pa za 0,123 točke višje od povprečja. Razlika med znanjem dečkov in deklic je 0,308 točke.

Preglednica 3: Izidi povprečij pravih odgovorov vprašalnika znanja glede na vrsto šole (starost).

ŠOLA	ŠTEVILO	POVPREČJE
OŠ	52	5,576
SŠ	48	7,416
Σ	100	6,460

Grafikon 2: Izidi povprečij pravih odgovorov vprašalnika znanja glede na vrsto šole (starost).

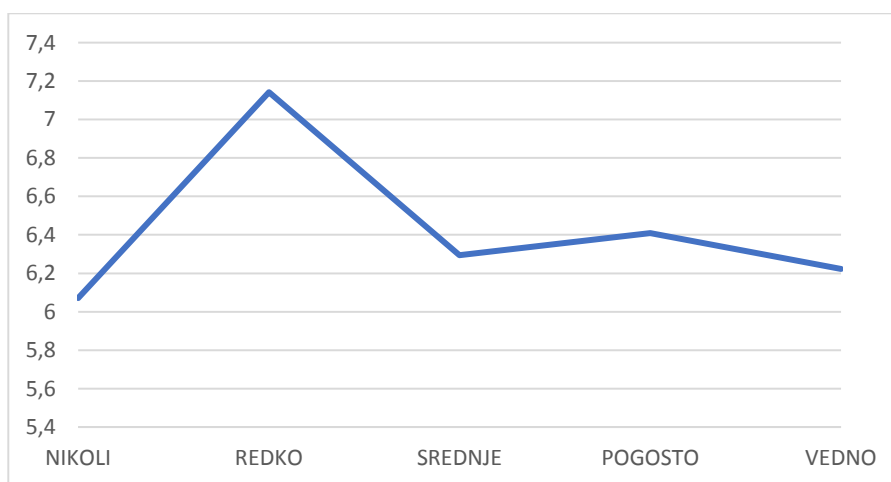

Kot lahko vidimo na preglednici 3 in grafikonu 2, je povprečje pravih odgovorov vseh osmošolcev 5,576 točke, kar je za 0,884 točke nižje od povprečja, znanje srednješolcev pa za 0,956 točke višje od povprečja. Razlika med znanjem osmošolcev in srednješolcev je 1,840 točke.

Preglednica 4: Izidi povprečji pravih odgovorov vprašalnika znanja glede na pogostost gledanja nanizank s temo o forenziki.

POGOSTOST GLEDANJA	ŠTEVILO	POVPREČJE
NIKOLI	14	6,071
REDKO	21	7,142
SREDNJE	34	6,294
POGOSTO	22	6,409
VEDNO	9	6,222
Σ	100	6,460

Grafikon 3: Izidi povprečji pravih odgovorov vprašalnika znanja glede na pogostost gledanja nanizank s temo o forenziki.

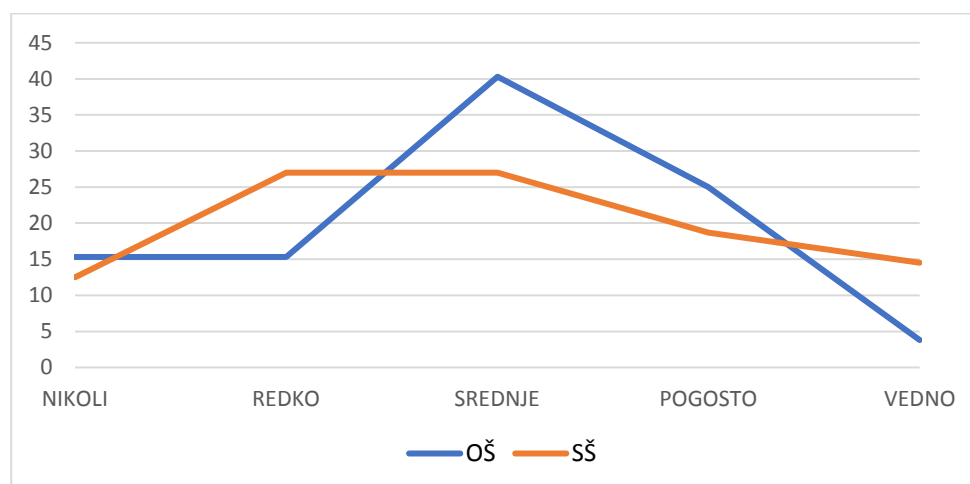
Kot lahko vidimo na preglednici 4 in grafikonu 3, imajo največ znanja tisti učenci, ki redko gledajo nanizanke s temo o forenziki (7,142), najmanj znanja (6,071) pa imajo tisti, ki nanizank

ne gledajo nikoli. Drugi najslabši izid (6,222) imajo tisti, ki nanizanke o forenziki gledajo vedno. Tudi tisti, ki gledajo srednje in pogosto, nimajo tako visokega znanja (6,294 in 6,409).

Preglednica 5: Pogostost gledanja nanizank o forenziki glede na vrsto šole.

ŠOLA	NIKOLI		REDKO		SREDNJE		POGOSTO		VEDNO	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
OŠ	8	15,3	8	15,3	21	40,3	13	25,0	2	3,8
SŠ	6	12,5	13	27,0	13	27,0	9	18,7	7	14,5
Σ	14	14,0	21	21,0	34	34,0	22	22,0	9	9,0

Grafikon 4: Pogostost gledanja nanizank o forenziki glede na vrsto šole.

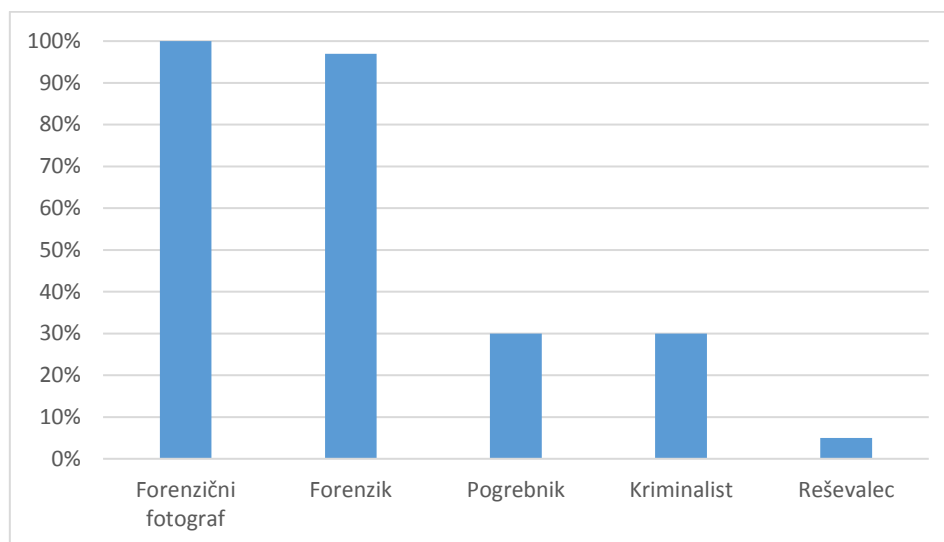
Kot lahko vidimo na preglednici 5 in grafikonu 4, se odstotki učencev in dijakov najbolj razlikujejo pri odgovorih redko, srednje in vedno. Pri odgovoru nikoli, sta odstotka zelo podobna. Pri srednje in pogosto prevladujejo osnovnošolci, pri redko in vedno pa srednješolci.

3.2 Izidi intervjujev

Z intervjuji smo osvetlili forenziko z vidika različnih poklicev. Po informacijah intervjuvancev smo ugotovili, koliko odstotkov njihovega poklica je povezano s forenziko ali vsebuje vedo o njej. Po teh informacijah smo ugotovili, da ima največ povezave s forenziko poklic forenzičnega fotografa in forenzika (100 % in 97 %), da imata srednjo povezavo s forenziko

poklica pogrebnik in kriminalist (30 % v obeh primerih) in da ima najmanj povezave s forenziko poklic reševalca (5 %).

Grafikon 5: Izidi različnih poklicev na vprašanje koliko odstotkov njihovega dela je povezano s forenziko ali vsebuje vedo o njej.

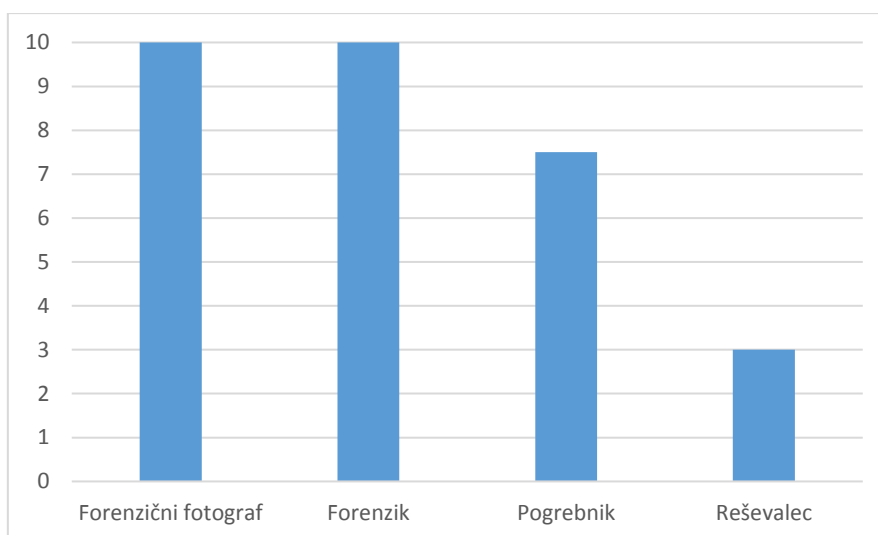

Intervjuvane specialiste (forenzični fotograf, reševalec, pogrebnik, kriminalista in forenzik), smo vprašali ali so imeli v izobraževanje vključeno tudi to, kako ravnati s trupli oziroma dokazi na kraju zločina. Zanimalo nas je tudi kako velik del snovi je to predstavljalo na njihovem študiju. Forenzični fotograf in kriminalist sta imela to vključeno v izobraževanje, reševalec in pogrebnik sta imela to samo omenjeno, presenetil pa nas je odgovor forenzika, saj je odgovoril,

da v osnovnem izobraževanju tega niso imeli. Potrebna znanja so si pridobili v izobraževanjih po zaposlitvi na policiji.

Pri vprašanju, kako bi z točkami od 1 do 10 ocenili delo s trupli in kako je vaš poklic na splošno pomemben v forenziki, sta forenzični fotograf in forenzik odgovorila z 10, pogrebnik je odgovoril s 7-8 ter reševalec s 3.

Grafikon 6: Odgovori na vprašanje v koliki meri od 1 - 10 je vaš poklic vsebuje dela s trupli in kako je na splošno povezan s forenziko.

Del intervjuja je bilo tudi vprašanje, zakaj so se odločili za ta poklic. Forenzični fotograf je bil na začetku policijski inšpektor, nato kriminalist. Na policiji so potrebovali forenzičnega fotografa in ker je obvladal fotografijo, je ta poklic sprejel. Reševalec je hodil v srednjo zdravstveno šolo in je v svojem poklicu želel početi nekaj aktivnega in zanimivega, zato se je odločil za to. Pogrebnika je v ta poklic pripeljal splet okoliščin. Prvega kriminalista je to že od

malega zanimalo, drugi pa si je želel pomagati ljudem. Obenem ga je zanimalo raznoliko ter razgibano delo. Forenzika je prav tako zanimalo razgibano delo, ki se ne ponavlja.

4 INTERPRETACIJA

Zastavili smo si štiri hipoteze. Prvo hipotezo, ki se glasi **H (1): Deklice imajo več znanja o forenziki kot dečki**, smo, potrdili. Na podlagi praktičnih izkušenj, predvideli, da imajo deklice več znanja o forenziki kot dečki. To smo predvidevali na podlagi mladostnikov, ki jih poznamo, naših bližnjih ter našega zanimanja o forenziki. V raziskavi je bilo zajetih 40 dečkov in 60 deklic. Razmerje je sicer v prid deklic, ampak se je vzorca vseeno dalo primerjati. Kot vidimo, na preglednici 2 in grafu 1 je povprečje pravih odgovorov deklic 6,583. To je višje od povprečja (6,460), za razliko od dečkov, katerih znanje je nižje od povprečja (6,275). Razlika med znanjem dečkov in deklic je 0,308. S temi podatki smo hipotezo potrdili, čeprav smo pričakovali večjo razliko med spoloma.

Drugo hipotezo, ki se glasi **H (2): Dijaki imajo več znanja o forenziki kot osmošolci**, smo v celoti potrdili. To smo predvidevali na podlagi dejstva, da imajo dijaki na splošno več znanja in izkušenj kot osmošolci. To hipotezo smo zastavili zato, ker mislimo, da imajo dijaki več znanja ter izkušenj. V raziskavo je bilo zajetih 48 dijakov in 52 osmošolcev. Vzorca sta po številu izenačena. Kot vidimo na preglednici 3 in grafikonu 2 je povprečje pravih odgovorov osmošolcev 5,576, povprečje pravih odgovorov srednješolcev pa 7,416. Razlika med povprečji pravih odgovorov je 1,840, kar je, če primerjamo to razliko z razliko med spoloma, precej. S temi podatki smo drugo hipotezo v celoti potrdili.

Tretjo hipotezo, ki se glasi **H (3): Učenci, ki pogosteje gledajo nanizanke o forenziki, imajo o forenziki več znanja**, smo ovrgli. Predvidevali smo, da na znanje mladostnikov vpliva gledanje nanizank s temo o forenziki, ker je naše mnenje, da mladostniki, ki te nanizanke spremljajo poznajo več pojmov in osnov o forenziki. Kot vidimo na preglednici 4 in grafikonu 3, smo ugotovili, da to ne drži. Daleč največ znanja (7,142) imajo tisti, ki nanizanke s to temo gledajo redko. Najmanj znanja imajo tisti, ki nanizank ne gledajo (6,071), sledijo pa jim s 6,222 tisti, ki nanizanke gledajo vedno. To, da imajo najmanj znanja tisti, ki nanizank ne gledajo, je bilo pričakovano, presenetilo pa nas je daleč največje znanje tistih, ki nanizanke gledajo redko. Prav tako nas je presenetil zelo nizek izid tistih, ki spremljajo nanizanke vedno. Zaradi tako visokega izida tistih, ki redko gledajo nanizanke, smo se odločili za dodatno primerjavo. Primerjali smo kako pogosto osmošolci in srednješolci gledajo nanizanke s to temo. Kot vidimo na preglednici 5 in grafikonu 4, je razlika med odgovori o pogostosti gledanja nanizank največja pri odgovoru redko in to v prid srednješolcev. Razlika je kar 11,7%. To se nam zdi razlog za

najvišje znanje tisti, ki se odgovorili z odgovorom redko. Na podlagi teh podatkov smo hipotezo 3 ovrgli.

Četrto hipotezo, ki se glasi: **H (4): Učenci mestnih osnovnih šol se v znanju o forenziki ne razlikujejo od učencev primestnih osnovnih šol**, smo, le delno potrdili. Predvidevali smo, da okolje v katerem otrok odrašča, ne vpliva na njegovo znanje o forenziki. To smo predvidevali zato, ker dostop do medijev ni odvisen od okolja. Kot lahko vidimo na preglednici 1, je razlika med znanjem delov vzorca, ki smo ju primerjali precej mala (0,220). To lahko trdimo, če razliko primerjamo z razliko med znanjem osmošolcev in srednješolcev, ki znaša kar 1,840. Razlika je sicer vidna, ampak zaradi njene majhnosti to le hipotezo delno potrjujemo. Za natančnejšo primerjavo, bi morali uporabiti večji vzorec.

5 ZAKLJUČEK

Za tematiko te raziskave smo se odločili zato, ker nas še posebej zanima. Ugotovili smo, da imajo osmošolci in dijaki primerljivo znanje o forenziki. Izidi potrjujejo, da imajo dijaki več znanja o forenziki kot osmošolci, vendar to ni povezano s pogostostjo gledanja nanizank s to temo. Prav tako smo ugotovili minimalne razlike v znanju o forenziki glede na okolje in spol vprašancev, vendar smo pričakovali večje razlike.

Z intervjuji smo ugotovili, da obstaja veliko poklicev povezanih s forenziko. Večina od njih je v preiskavi kraja zločina zelo pomembnih. Nekateri odgovori so nas presenetili, druge pa smo pričakovali. Najbolj nas je presenetilo izjavljanje o dolgotrajnosti postopkov, kar se v veliki meri razlikuje od tega, kar nam ponujajo TV nanizanke. S tem smo pridobili veliko novega znanja, bolje spoznali te poklice, ki bi jih radi predstavili mladim za nadaljnjo šolanje.

Z nadaljnjimi raziskavami bi lahko ugotavljali kakšen interes vlada za poklic forenzika med mladino in v koliki meri na to vplivajo popularne televizijske nanizanke s tovrstno tematiko. Lahko bi podobne raziskave razširili na vplive drugih nanizank, ki obravnavajo področje medicine, kriminalistike, prava in podobno. Menimo, da te nanizanke vsaj v določeni meri vplivajo na poklicno pot mladih. Zanimivo bi bilo izvedeti kateri deli teh nanizank mlade bolj ali manj privlačijo. S tem mislimo na osebnosti glavnih junakov, zanimivost in razgibanost dela in podobno.

Pri raziskavi in pisanju naloge smo si tudi sami razjasnili precej pojmov o forenziki in poklicih povezanih s to tematiko. Še posebej so se nam zdeli zanimivi pogovori s strokovnjaki s tega področja. Ugotovili smo, da se prikazovanje forenzike v televizijskih nanizankah v marsičem razlikuje od realnosti. Ugotovili smo, da so nekateri poklici precej bolj povezani s forenziko kot smo pričakovali.

S to nalogo smo hoteli raziskati, kako vpliva gledanje televizije, natančne nanizanke s temo o forenziki, na odločitev mladih o njihovem nadaljnjem šolanju. Mlade smo imeli namen spodbuditi k večjemu zanimanju za poklice, ki so povezani s forenziko, ker menimo, da so ti poklici lahko zelo zanimivi in razgibani.

6 DRUŽBENA ODGOVORNOST

Pri nalogi smo se naučili veliko novega o forenziki, tako mi, kot mladostniki, ki so reševali vprašalnik znanja. Ugotovili smo, da je forenzika zanimiva ter obsežna tematika, ki vsebuje tudi splošno znanje. S predstavitvijo poklicev povezanih s forenziko ter vedo o njej, smo mladim predstavili poklicne možnosti za nadaljnjo šolanje. Upamo, da se bo več mladostnikov začelo zanimati za te poklice, ki so v današnjem času zelo pomembni.

7 VIRI IN LITERATURA

Gradivo: Poklic forenzik – predstavitev. 2012.

http://www.dijaski.net/gradivo/ost_raz_poklic_forenzik_01_predstavitev?r=1 (citirano 31-01-2018)

Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, Fran. 2017- različica 0.5.

<http://www.fran.si/iskanje?View=1&Query=forenzika> (citirano 22-01-2018)

Nacionalni forenzični laboratorij (uradna spletna stran).

<https://www.policija.si/index.php/component/content/article/174-splono/9021-nacionalni-forenzini-laboratorij> (citirano 20-01-2018)

Anthropometry. <https://en.wikipedia.org/wiki/Anthropometry> (citirano 19-01-2018)

Digitalna forenzika. https://sl.wikipedia.org/wiki/Digitalna_forenzika (citirano 20-01-2018)

Forenzika. <https://sl.wikipedia.org/wiki/Forenzika> (citirano 18-01-2018)

Patologija. <https://sl.wikipedia.org/wiki/Patologija> (citirano 18-01-2018)

Prstni odtis. https://sl.wikipedia.org/wiki/Prstni_odtis (citirano 19-01-2018)

Telesne tekočine. https://sl.wikipedia.org/wiki/Telesna_teko%C4%8Dina (citirano 18-01-2018)

Toksikologija. <https://sl.wikipedia.org/wiki/Toksikologija> (citirano 18-01-2018)

Uhlenhuth test. https://en.wikipedia.org/wiki/Uhlenhuth_test (citirano 19-01-2018)

BAJEC, A. 1995. Slovar slovenskega knjižnega jezika. Ljubljana: DZS.

PLATT, R. 2005. Forenzika. Murska Sobota: Pomurska založba.

TAVZES, M. 2002. Veliki slovar tujk. Ljubljana: Cankarjeva založba.

PRILOGE

Priloga 1: Vprašalnik znanja

VPRAŠALNIK ZNANJA-

OSNOVNO ZNANJE OSNOVNOŠOLCEV IN GIMNAZIJCEV O FORENZIKI

Pozdravljen/-a! Sva učenki osnovne šole iz Maribora in delava raziskovalno nalogo z naslovom Osnovno znanje ljudi o forenziki in forenzika v različnih poklicih. Del tega je tudi vprašalnik znanja. Zato te prosiva, da rešiš ta anonimen vprašalnik in nama s svojimi odgovori pomagaš pri najini raziskovalni nalogi.

Katerega spola si (obkroži)?

Ž M

Na katero šolo hodiš (obkroži)?

Osnovno šolo Srednjo šolo

Ali pogosto gledaš serije s temo o forenziki (obkroži)?

NIKOLI REDKO SREDNJE POGOSTO VEDNO

1. Kaj je sodna medicina?

- a) Sodna medicina je interdisciplinarna veja medicine in sodne stroke, ki deluje na področju ugotavljanja vzroka, načina in okoliščin smrti.
- b) Sodna medicina je študija ali diagnoza bolezni s pregledom organa tkiva, telesne tekočine ali celega telesa.
- c) Sodna medicina je medicinska posebnost, ki se ukvarja z diagnozo bolezni, ki temelji na grobem, mikroskopskem, kemijskem, imunološkem in molekularnem pregledu organov, tkiv in celih teles.

2. Kako rečemo specialistu ki deluje na področju sodne medicine?

- a) Patolog.
- b) Forenzik.
- c) Zdravnik.

3. Čemu služi obdukcija?

- a) Identifikaciji trupla.
- b) Rekonstrukciji trupla.
- c) Diagnosticiranju vzrokov smrti.

4. Katere naprave, poleg bralnika DNK odtisov in računalnika, še spadajo pod forenzično tehnologijo (digitalno forenziko)?

- a) Hladilnik.
- b) Kamera.
- c) Svetilka.

5. Kaj pomeni identifikacija trupla?

- a) Potrditev identitete najdenega trupla.
- b) Preiskovanje trupla zaradi različnih kemikalij.
- c) Rekonstrukcija trupla.

6. Kaj je antropologija?

- a) To je preučevanje bolezni krvnih celic (vključno s sestavinami, kot so bele krvne celice, rdeče krvne celice in trombociti).
- b) To je študija bolezni tkiva živčnega sistema, običajno v obliki bodisi kirurških biopsij ali včasih celo možganov.
- c) To je uporaba anatomske znanosti o človeku in njegovih različnih podpoljih.

7. Kaj je umorna knjiga?

- a) To je zapis forenzičnih znanstvenikov o preiskavah trupla, še posebej v povezavi z časovnim sosledjem dogodkov.
- b) Je knjiga, ki vključuje celotno papirnato pot preiskave umora, od trenutka, ko se umor najprej poroča z aretacijo osumljenca.
- c) To je knjiga z imeni in podatki umrlih, oziroma, preučenih v forenzičnem laboratoriju.

8. Kaj je forenzično profiliranje?

- a) To je študija duševnih bolezni, zlasti hudih duševnih motenj.
- b) To je študija dokazov o sledovih, ki jih lahko uporabljajo policijski organi.
- c) To je študija kemikalij, ki jih smejo uporabljati forenzični kemiki.

9. Čemu služi balistika?

- a) Pomaga pri odkrivanju poti krogle v človeško telo ali v kak drug predmet.
- b) Pomaga pri odkrivanju ali je krogla zadela kak človeški organ.
- c) Pomaga pri odstranjevanju krogle iz prestreljenega trupla.

10. Kaj je forenzična kemija?

- a) To je veda, ki eksperimentira s kemikalijami na človeških truplih.
- b) To je predmet, ki leži na področju forenzične toksikologije v legalni smeri.
- c) To je predmet ki leži na področju forenzične toksikologije v ilegalni smeri.

Hvala za sodelovanje.

Priloga 2: Intervjuji

INTERVJU ŠT. 1

G. Branimir Ritonja - forenzični fotograf:

1. Kolikšen del vašega poklica (v %) je nekako povezan s forenziko ali vsebuje vedo o njej?

100%.

2. Ste imeli v izobraževanju vključeno tudi to, kako ravnati s trupli/dokazi na kraju zločina, in če da, ali ste imeli to le bežno omenjeno ali kot velik del snovi?

Da, imeli smo izobraževanja, saj sem bil inštruktor na akademiji za varnostne vede. Pogosto smo uporabljali lutke in živalsko kri. Imeli smo tudi veliko praktičnega dela. Teoretsko delo pa nam je pomagalo pri obravnavanju trupel pri terenskem delu. Forenzik pa se uči celo življenje. Najprej postaneš kriminalist in moraš opraviti vsa

predavanja in teste. Greš tudi na obdukcijo. V filmih je forenzično delo malo drugače prikazano kot v resnici, metode so pa iste.

3. Kako dolgo traja preiskovanje trupla?

Preiskovanje trupla npr. pri umoru traja približno tri dni, odvisno od primera. Z dokazi moraš dokazati, da je bil storilec (obtožena oseba) res kriv.

4. Kakšen je začetek preiskave?

Najprej mora zdravnik potrditi, da je človek mrtev, potem pride posebna policija in obvesti se sodnega sodnika, nato se pokliče forenzike in preiskava se začne.

5. Kako bi z točkami od 1 do 10 ocenili vaše delo s trupli in kako je vaš poklic na splošno pomemben v forenziki?

Vsi dokazi morajo biti dokumentirani in najlažje se to naredi s fotografijo. Pri vsakem poročilu mora biti slika, tako da je moj poklic pomemben z oceno 10.

6. Kaj bi priporočali ljudem, da naj naredijo, ko najdejo truplo?

Ko ljudje najdejo truplo, priporočam najprej oživljati, nato poklicati policijo, nato pa stopiti stran od trupla in poklicati zdravnika, saj ne veš, če je človek nevaren oz. ali ima kakšen virus.

7. Zaradi česa se zgodi največ umorov?

Največ umorov se zgodi zaradi ljubosumja, potem pohotnosti in nazadnje maščevanja. Imamo več umorov, ki se zgodijo po nesreči npr. v barskih pretepih... V Sloveniji nimamo veliko serijskih morilcev, zadnji je bil imenovan Trobec. Veliko je bilo ugrabitev. Nekajkrat smo sodelovali tudi s policijo izven Slovenije, v zvezi z drogami, orožjem in prostitucijo. Imamo mednarodne tiralice, ki jih izda Interpol, in potem

morajo agencije sodelovati. V Sloveniji se velikokrat pojavi sodelovanje z Interpolom, največkrat se zgodi, da se ubežniki skrijejo, in moramo sodelovati z drugimi agencijami.

8. S čim se največ ukvarjajo forenziki?

Ukvarjamo se z umori, uboji, posilstvi, drogami, orožjem, ugrabitvami, tihotapstvi ljudi in s prostitucijami.

9. Opišite potek vašega dela na kraju zločina/ravnanja s trupli/dokazi na kraju zločina.

Najprej, ko pridemo tja, ti morajo povedati, kaj se je zgodilo. Najprej moraš odgovoriti na 7 zlatih forenzičnih vprašanj, potem moraš vse pregledati, nadeti zaščitno obleko in začneš fotografirati in analizirati. Zelo veliko dela je na kraju zločina, običajno se na kraju zločina ne govori.

10. Zakaj ste se odločili za prav ta poklic in kaj je vplivalo na vašo odločitev?

Poklica forenzik ni. T o je delo, ki ga opravljaš, so pa različni forenziki, ki opravljajo različne reči. Nikoli tega ne počneš sam, vsi morajo sodelovati. Za ta poklic sem se odločil: najprej sem bil policijski inšpektor, potem kriminalist, nato pa, ker sem obvladal

fotografijo in policija je potrebovala strokovnjaka za fotografijo, sem se odločil za to delo.

11. Koliko ur na teden dela forenzik?

Na teden forenzik dela 40 ur, na dan pa 12 ur, v ekstremnih primerih še več. Če rešujemo umor, ki je zapleten, se v časih dela od jutra do večera.

12. Katere kemikalije se najtežje najdejo na truplu/kraju zločina?

Na kraju zločina se v truplu najtežje najdejo kemikalije npr. kalcij.

INTERVJU ŠT. 2

G. Andrej Kirbiš – reševalec:

1. Kolikšen del vašega poklica (v %) je nekako povezan s forenziko ali vsebuje vedo o njej?

5%

2. Ste imeli v izobraževanju vključeno tudi to, kako ravnati s trupli/dokazi na kraju zločina, in če da, ali ste imeli to le bežno omenjeno ali kot velik del snovi?

Da, sem imel omenjeno. Predmet se imenuje sodna medicina, to je v vsakem šolanju. Imel sem teoretsko delo v izpitih, ampak ne terenskega.

3. Kako bi z točkami od 1 do 10 ocenili vaše delo s trupli in kako je vaš poklic na splošno pomemben v forenziki.

S 3. točkami.

4. Ali kdaj sodelujete z znanstveniki, ki delujejo na področje pregledovanja trupel in krajev zločina?

Znanstveniki se imenujejo deontologi. Da, mi velikokrat sodelujemo z njimi.

5. Opišite potek vašega dela na kraju zločina/ ravnanja s trupli/ dokazi na kraju zločina.

Potek:

- + temeljni postopki oživljanja,
- + zapisati čas smrti,
- + pregledati človeka za poškodbe,
- + klic sodnega izvedenca.

6. Zakaj ste se odločili za prav ta poklic in kaj je vplivalo na vašo odločitev?

Ker sem šel v srednjo zdravstveno šolo, sem se odločil, da bom delal nekaj aktivnega in zanimivega, in za te pogoje je bila najboljša odločitev reševalec.

INTERVJU ŠT. 3

G. Matjaž Danko – pogrebnik:

1. Kolikšen del vašega poklica (v %) je nekako povezan s forenziko ali vsebuje vedo o njej?

30%

2. Ste imeli v izobraževanju vključeno tudi to, kako ravnati s trupli/dokazi na kraju zločina, in če da, ali ste imeli to le bežno omenjeno ali kot velik del snovi?

Ko smo imeli predavanja, smo se kar veliko učili o tem, ker moraš truplo zelo previdno položiti v krsto. Ko se to učiš, imaš običajno mentorja, ki ti pokaže kako in kaj.

3. Kako bi s točkami od 1 do 10 ocenili vaše delo s trupli in kako je vaš poklic na splošno pomemben v forenziki.

7/8 točk.

4. Kdo vas pokliče na kraj zločina?

Pokliče nas policija.

5. Ali kdaj sodelujete z znanstveniki, ki delujejo na področje pregledovanja trupel in krajev zločina?

Ne, mi ne sodelujemo z njimi, mi samo pridemo po truplo in ga odpeljemo na dogovorjeno lokacijo.

6. Opišite potek vašega dela na kraju zločina/ ravnanja s trupli/ dokazi na kraju zločina.

+ Ko pridemo na kraj zločina, najprej stopim do policista,

+ on preveri pri forenziku, če lahko mi nastopimo,

+ potem nas forenzik opozori, če moramo paziti pri zbiranju ostankov pokojnega,

+ gremo pogledati, kje je truplo,

+ gremo s krsto do trupla, če z krsto do trupla ne moremo, gremo tja z posebno vrečo,

+ potem pa ga takoj peljemo v bolnišnico na patološki oddelek.

7. Pri kakšnem primeru je najtežji potek dela?

Najtežji potek dela imajo težke prometne nesreče.

8. Zakaj ste se odločili za prav ta poklic in kaj je vplivalo na vašo odločitev?

V prejšnji službi mi ni bilo všeč, zato sem izbral poklic pogrebnika.

9. Kaj naredite, če najdete truplo oz. pokojnega, ki je prihajal iz druge države?

Če je truplo iz tuje države, pridejo po njega pogrebniki iz tuje države.

INTERVJU ŠT. 4

Kriminalist (anonimni na željo intervjuvanca):

1. Ste že iz mladosti vedeli da boste postali policist in iz kakšnega razloga?

Da, ko smo mi bili mladi, smo imeli drugačen način šolanja, torej smo lahko šli v policijsko šolo in kot mladega me je to zelo zanimalo.

2. Kako lahko postaneš forenzik?

Da postaneš forenzik, ni potrebno biti najprej postati policist, lahko prideš npr. iz kemijske gimnazije. Če bi jaz hotel postati forenzik, bi tudi lahko, saj sem šolan za kriminalista.

3. Katere lastnosti naredijo poklic forenzik težek?

Forenzik je težek poklic zaradi natančnosti in zavzetosti oz. koncentracije, ki sta najbolj pomembna pri tem poklicu.

4. Kaj naredite, ko pridete na kraj zločina?

Vedno, ko imamo primere, kot so npr. samomori, umori in nesreče, moramo vedno zavarovati kraj zločina, da ostane nedotaknjen, nato pa pokličemo sodnega sodnika, ki vodi preiskavo.

INTERVJU ŠT. 5

Kriminalist št.2 (anonimni na željo intervjuvanca):

1. Kolikšen del vašega poklica (v %) je nekako povezan s forenziko ali vsebuje vedo o njej?

S forenziko je povezan precejšen del mojega poklica, okoli 30 %.

2. Ste imeli v izobraževanju vključeno tudi to, kako ravnati s trupli/dokazi na kraju zločina, in če da, ali ste imeli to le bežno omenjeno ali kot velik del snovi?

V samem izobraževanju smo imeli to vključeno v predmet kriminalistika, ki smo ga imeli na urniku vsak teden po 2 šolski uri. Prav tako smo v času dela v policiji deležni usposabljanj s tega področja, tako da svoje znanje nadgrajujemo.

3. Kako bi z točkami od 1 do 10 ocenili vaše delo s trupli in kako je vaš poklic na splošno pomemben v forenziki.

(Ni podatka)

4. Ali kdaj sodelujete z znanstveniki, ki delujejo na področje pregledovanja trupel in krajev zločina?

Ne. Obdukcije trupel se opravljajo na oddelku patologije.

5. Opišite potek vašega dela na kraju zločina/ravnanja s trupli/dokazi na kraju zločina.

Vsak kraj kaznivega dejanja je specifičen. Če na splošno povzamem delo na kraju kaznivega dejanja, bi lahko dejal, da se vsak kraj kaznivega dejanja najprej ustrezno zavaruje, nato se opravi statičen del ogleda kaznivega dejanja, kjer se najprej ugotavljajo stvari, ki so vidne s prostim očesom, kraj se tudi fotografira, po potrebi posname. Nato sledi dinamičen del ogleda kraja kaznivega dejanja v katerem se izzivajo različne sledi (papilarne linije, sledi obuval, biološke sledi, kot so lasje, dlake, kri, slina, ...), iščejo se predmeti, ki so bili uporabljeni za storitev samega kaznivega dejanja. Vsi zbrani dokazi se nato ustrezno zadokumentirajo in zavarujejo.

6. Zakaj ste se odločili za prav ta poklic in kaj je vplivalo na vašo odločitev?

Za ta poklic sem se odločil že v osnovni šoli, saj sem vedno želel pomagati ljudem, prav tako mi je poklic zanimiv, saj je raznolik in ni nekakšne monotonosti.

INTERVJU ŠT. 6

Forenzik (anonimni na željo intervjuvanca):

Pozdravljena,

V uvod, da boš vedela, kaj je delo našega oddelka.

Osnovna naloga našega oddelka je opravljanje ogledov krajev težjih kaznivih dejanj (večji vlomi, posilstva, umori, požigi, strelski obračuni ...) in zavarovanje in tolmačenje sledi s krajev kaznivih dejanj (izzivanje in zavarovanje sledi papilarnih linij, zavarovanje sledi podplatov obuval, zavarovanje bioloških sledi, zavarovanje mehanskih sledi, zavarovanje sledi s krajev požarov, eksplozij, ...). Del sledi (papilarne linije, sledi podplatov obuval, del mehanskih sledi, pregled prenašenih identifikacijskih dokumentov, izločitveni pregled oblačil...) lahko ovrednotimo in opravimo pregled in primerjavo na našem oddelku, del sledi pa pošljamo v preiskavo v Nacionalni forenzični laboratorij (NFL) v Ljubljani (biološke sledi, preiskave

DNK, daktiloskopske sledi, uvrščanje v sistem AFIS). Organizacijsko spadamo v Sektor kriminalistične policije na PU Maribor, strokovno pa nam je nadrejen NFL.

Vprašanja, ki bi jih zastavili v intervjuju:

1. Kolikšen del vašega poklica (v %) je nekako povezan s forenziko ali vsebuje vedo o njej?

97%

2. Ste imeli v izobraževanju vključeno tudi to, kako ravnati s trupli/dokazi na kraju zločina, in če da, ali ste imeli to le bežno omenjeno ali kot velik del snovi?

V osnovno izobraževanje ne (Fakulteta za elektrotehniko), v vsa izobraževanja po zaposlitvi v policiji pa da.

3. Kako bi z točkami od 1 do 10 ocenili vaše delo s trupli in kako je vaš poklic na splošno pomemben v forenziki.

Vsa terenska forenzika je delo našega oddelka, prav tako zavarovanje sledi s trupel (10).

4. Ali kdaj sodelujete z znanstveniki, ki delujejo na področje pregledovanja trupel in krajev zločina?

Ogledi krajev zločina so delo našega oddelka, kakor tudi zavarovanje sledi s trupel. Raztelesenje (obdukcije) za področje PU Maribor opravljajo v UKC Maribor, za PU Ljubljana pa na ISMS Ljubljana. Na ISMS imajo tudi forenzičnega patologa.

5. Opišite potek vašega dela na kraju zločina/ ravnanja s trupli/ dokazi na kraju zločina.

Ogled kraja zločina - ugotovitev zatečenega stanja (kaj se je zgodilo), najdba sledi, izzivanje latentnih sledi, ovrednotenje sledi, zavarovanje sledi in dokazov.

6. Zakaj ste se odločili za prav ta poklic in kaj je vplivalo na vašo odločitev?

Zanimivo, razgibano delo, ki se ne ponavlja. Primeri so si lahko podobni, vendar nikoli enaki.